

ქეთევან ჯაჭვი

სასკოლო არგოს
ფრანგულ-ქართული
ლექსიკონი

Kétévan Djachy
Dico
français-géorgien
de l'argot scolaire

წინასიტყვაობა

არგოს დიდი ხნის ისტორია აქვს. იგი XV საუკუნეში წარმოიშვა საფრანგეთში. სწრაფად გავრცელდა ხალხში და თავისი ადგილი დაიმკვიდრა საფრანგეთის სოციალურ ისტორიაში. არგო ეროვნულ ენას ენერგიას სძენს, აახალგაზრდაებს მას. არგომ გაამდიდრა თვით მწერლების, განათლებული ადამიანების და აკადემიკოსების ენა საფრანგეთში. დღეს დიდი თუ პატარა მეტ-ნაკლებად არგოს იყენებს. რაც შეეხება სასკოლო არგოს, იგი პროფესიულ არგოთა რიცხვს განეკუთვნება და თანაც ნაკლებად განიცდის ცვლილებას. ეს იმიტომ, რომ ის სივრცე, სადაც ის გამოიყენება ჩაკეტილია. არგო იტაცებს ახალგაზრდებს. სასკოლო არგო სწორედ ახალგაზრდების ენაა. თვით უცხოელ სტუდენტებსაც მოსწონთ იგი, მაგრამ არგოთი გატაცება არ შეიძლება, რადგანაც არგოს სწორედ გამოყენება შესაძლებელია მხოლოდ მას შემდეგ, რაც რამდენიმე წელიწადს იცხოვრებ საფრანგეთში. წინამდებარე ლექსიკა აერთიანებს 2000 სიტყვას. მასში გაერთიანებულია სხვადასხვა სასწავლებელში გამოყენებული ლექსიკური თუ ფრაზეოლოგიური ერთეულები. თვით სიტყვა « სასკოლო » ფართო გაგებითაა გამოყენებული. იგი გულისხმობს, როგორც საშუალო, ისე უმაღლეს სკოლას. ამავე ლექსიკონში შეტანილია საერთო არგოს სიტყვები და ასევე პარიზის გარეუბნის არგოს სიტყვებიც. ვთვლით, რომ თუკი გარეუბნის ენა ადრე სასკოლო არგოს გამდიდრების წყარო იყო, დღეს იგი მისი სახესხვაობაა. გარეუბნის ენა ახალგაზრდების ენაა. იმ ახალგაზრდებისა, რომლებიც გარეუბანში ცხოვრობენ და უმეტესობა ემიგრანტების შვილები არიან. ისინი საფრანგეთში ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად გაემგზავრნენ, მაგრამ მძიმე მატერიალური პირობები მათ საშუალებას აძლევს სწავლა გაარქელონ უმაღლეს სასწავლებელში. ისინი საზოგადოებისაგან გარიყულად თვლიან თავს. მათ საკუთარი ენა შექმნეს, რომელიც ზეგავლენას ახდენს არგოზე. მათი ენა გამოხატავს იმ პროტესტს, რომელიც საზოგადოების წინააღმდეგაა მიმართული. ჩვენ შევძელით საფრანგეთის სხვადასხვა სასწავლებელში ჩატარებული ანკეტირების საფუძველზე და ასევე არგოტული ლექსიკონების დახმარებით შეგვეკრიბა წარმოდგენილი მასალა. გავითავლისწინეთ ასევე ქართული სტუდენტი ახალგაზრდობის ინტერესი ამ ენისადმი. პირველად არგოტოლოგიის ისტორიაში, შესაძლებელი გახდა თანამედროვე სასკოლო არგოს ფრანგულ-ქართული ლექსიკის თავმოყრა. დარწმუნებული ვარ, რომ იგი დიდ დახმარებას გაუწევს ყველას, ვისაც უყვარს თანამედროვე ლიტერატურა და ფრანგული მხატვრული ფილმების ყურება, რომელიც ასე მდიდარია არგოთი.

ავტორისაგან

1. არგოტული სიტყვები განლაგებულია ანბანურ რიგზე.
2. არგოტული სიტყვების უმეტესი ნაწილი ახსნილია ლიტერატურული ქართულით, ზოგიერთი გამონაკლისის გარდა.
3. ორ სიტყვას შორის მძიმე აღნიშნავს მსგავს მნიშვნელობებს, წერტილ-მძიმე, კი განსხვავებულ მნიშვნელობებს.
4. ფრაზეოლოგიური გამოთქმები ცალკეა აღნიშნული.

პირობითი შემოკლებების სია :

adj-adjectif	part-particule
adv-adverbe	pron. ind.-pronom indéfini
f-féminin	qn-quelqu'un
interj.-interjection	sig-sigle
loc-locution	vi-verbe intransitif
m-masculin	vt-verbe transitif
n-nom	v pron-verbe pronominal
n. pl.-nom pluriel	

-A-

abattoir n.m.-სახელოსნო, სადაც დიდი ყურადღების ქვეშ იმყოფება მოსწავლე

abattre (en) vi-ბერი მუშაობა

abrupti n. m.-ბეჭითი მოსწავლე

absorber vt-სკოლის წეს-ჩვეულებებში ჩართვა

absorption n.f.-ძველი მოსწავლის მიერ ახალბედა მოსწავლის გამოცდა პოლიტექ.
ინსტიტუტში

académicien n.m.-ცეკვის მასწავლებელი

acc(d') ou dacc interj.-თანახმა ვარ !

acciper vt.- აღება

accrocher vi.- ყურადღების მიპყრობა

accus n.m.-ნიშნების ერთობლიობა

accuter vt.-თხზულების ვინმესგან გადაწერა

acré ! interj.-ყურადღება

adjupi n.m.-ზედამხედველი სკოლაში

aff n.m.-საქმე

affichage n .m.-გამოცდაზე ცუდი ნიშნის მიღება

affolement n.m.-სიჩქარე

affoler vi-გაქცევა

affreux n.m.-III კურსის სტუდენტი(სენ-სირის სასწავლებელში)

agiter vt-გაქცევა

agiter les pieds dans le comptier loc .-უტაქტოდ მოქცევა

agiter vi-ახალბედა მოსწავლეების ცქმუტვა ძველების წინაშე

agneau n.m.-ლუწ ციფრზე დამთავრებული წლის გამოშვების მოსწავლე

agrég n. f.- სასწავლებელში კონკურსის წესით თანმდებობის დაკავება

agri n.m.-აგრონომიული სკოლის მოსწავლე

agro n.m. - აგრონომიული ფაკულტეტის სტუდენტი

ainf n.m.- შიმშილი

alfred n.m.-გამარჯობა

aller à dame loc.-დავარდნა

aller à la messe loc.-კაფეში წასვლა

aller au charbon loc.-ბევრი მუშაობა

aller aux renseignements loc.-მოფერება

aller chez malva loc.-ცუდად ყოფნა

aller manger des haricots loc.-ციხეში ჩაჯდომა

allumer vt –აჩქარება

amicale n.f.-დახმარების მეგობრული საზოგადოება

aminche n. m.-მეგობარი

amphi n.m.-აუდიტორია

amphi-danse n.m.-ცეკვის გაკვეთილი

amphi-grog n. m.-სენ-სირის სასწავლებელში შეთხზული ახალი ამბავი

amphi-porno n.m.-ლიტერატურული ლექცია

amphi-vérole n.m.-ლექცია სექსუალური აქტის დროს უსაფრთხოების შესახებ

amunche n.m.-მეგობარი

ana n. f.-დიფერენციალური გამოთვლა

anchois n. m.-საზღვაო სკოლის II კურსის სტუდენტი

ancien n. m.-II კურსის სტუდენტი

anglais n. m.-სენ-სირის სასწავლებლის საპირფარეშო

anhydre n.m.-მშრალი საჭმელი სკოლაში

année n.f.-უმადლეს სკოლაში სწავლის II წელი

annexe n.m.-სკოლის შენობა, რომლის მშენებლობა 1875 წელს დაიწყო

anspessade n.m.-სამხედრო სასწავლებლის I კურსის სტუდენტ

anti-sèche n.f.-“შპარგალკა”

antique n.m.-პოლიტექნიკური სკოლის გამოშვების სტუდენტი

apache n.m.-ზღვის გადაღმა ტერიტორიიდან ჩამოსული სტუდენტი

appareil selectif est sur l'orbite loc.-დავიწყეთ !

applic n. f.-გამოყენებითი დანიშნულების მქონე ყველა სასწავლებლის ერთობლიობა

applicass n.m.-სახაზავის დარტყმა

après-m n.m.-ნაშუადღევი

aquarium n.m.-მინებიანი კაბინეტი

archi n.m.-სტუდენტი არქიტექტორი

archibète n.m.-არქიტექტურის მასწავლებელი

archicube n.m.-ბოლო კურსის სტუდენტი

archinav n.m.-საზღვაო არქიტექტურის ლექცია

archives n.m.-დღესასწაულებისა პროგრამისა და ჟურნალების შეკრების სამსახური

argotiste n.m.-სტუდენტი ლინგვისტი

armoire à glace loc.-“შკაფი”, დიდი ტანის ადამიანი

arpette n.m.-I კურსის სტუდენტი

arti n.f.-სენ-სირის სასწავლებელში არტილერიის გაკვეთილი

artiche n.m.-ფული

arts n.m.-ხელოვნების სკოლა

as-tu acquitté tes droits d'écolage ? loc.-შეიტანე საბუთები ისნტიტუტში ?

aspi n.m.-საზღვაო სკოლის II კურსის სტუდენტი

astra n.f.-ადმინისტრაცია

astro n.f.-ასტრონომია

athlète n.m.-100 ფრანკიანი კუპიურა

aubergine n .m.- ცხვირი

austerlitz n .m.-სკოლის კალენდარი

auteur n. m.-მამა

auto n.m.-მრავალმხრივი ლექცია

auto (d') adv.-უყოყმანოდ

autocran n.m.-გასეირნებაზე ნებაყოფილობით უარის თქმა

avalér son bulletin de naissance loc.-გარდაცვალება

avertos n.m.-მოსწავლის დასჯა

avia n.m.-სამხედრო ავიაციის სამსახურის ადმინისტრაცია

avoir (en) une couche loc.-სულელია

avoir (ne pas) cours loc.-გამოცდაზე არ დაშვება

avoir de la légion loc .-tilebis qona

avoir des pommes de terre loc .- naxvretbiani windebis qona

avoir du condé loc .-პროტექციის ქონა

avoir du raisin loc.-მამაცია

avoir la bloblote loc.-შიშის ქონა

avoir la jeteouille loc.-შიშის ქონა

avoir la peine loc.-წყურვილის ქონა

avoir la rame loc.-ზარმაცობა

avoir la tête dans le sac loc.-უკაპიკოდ ყოფნა

avoir le cactus dans le portefeuille loc.- ფულის არ გადახდა

avoir le sac loc.- სულელია

avoir le taf loc.-შიშის ქონა

avoir le vent loc.-ვინმეს შიშის ქონა

avoir les chocottes loc.-შიშის ქონა

avoir les yeux dans sa poche loc.-თვალები სახელში დაგრჩა ?

avoir son coffre loc.-სახლვანო სკოლაში დამაკმაყოფილებელი ნიშნის მიღება
გამოცდაზე

avoir un coup de crosse loc.-ჩხუბი, კამათი

avoir un pot de colle loc.-ეზოში დასვენებაზე გასვლის უფლების დაკარგვა

avoir une carotte dans le plomb loc.-უსმენოდ სიმღერა

avoir (les) à zéro loc.-შიშის ქონა

avoir (ne rien) sous le chignon loc.- სულელია